

UJ ÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

V. ÉVFOLYAM, 2 SZÁM

MEGJELENIK
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

1949 JANUÁR 13.
5709 Tévész 12.

Az antiszemitizmus

nyugati perspektíváiról, az antiszemitizmus nyugati veszedelméről és az antiszemitizmus nyugati mozgalmi elleni védekezésről hosszú oldalakon találunk abban a Londonban írott füzetben, amelyet N. Barou, az ismert nemzetgazda és a Zsidó Világkongresszus egyik vezető-ségi tagja készített.

A hitelesség kedvéért idé-
írjuk, hogy a „The Jews in
Work and Trade” című fü-
zet 40-től 47-ig terjedő olda-
laira gondolunk, amelyek fi-
gyelmesebben a zsidóságot az
antiszemitizmus növekedésére
az Egyesült Államokban, Dél-
Amerikában, Dél-Afrikában és
Kanadában, de másutt is. Ok?
Nem mulhatott el nyomtalanul
Bár Hitler megbukott, Hitler-
nek és mozgalmának több mint
kétvázdas antiszemita izga-
lása. (N. Barou nem marxista.
Ha az lenne, hozzátenné,
hogy a nyugati antiszemitiz-
mus legfőbb tényezője: a ha-
lódó kapitalizmus, amely
végvonaglásában antiszemitiz-
mussal próbálja meghosszab-
bitani életét. Antiszemitiz-
mussal kísérel meg elterelni
az elégedetlen tömegek figye-
lét a kapitalizmus bűneiről.)

Bár N. Barou nem mutat
rá a halódó kapitalizmus és
az antiszemitizmus össze-
függésére, mégis azon a véle-
ményen van, hogy az anti-
szemitizmus leküzdése nem
lehet kizárólagosan zsidó fel-
adat, hanem a zsidóságnak
kapcsolatát kell keresnie eb-
ben a küzdelemben a valóban
demokratikus szervezete-
kkel.

Mindenre kiterjedő figye-
lmet, szorgalmas adatgyűjtést,
teljes felkészültséget igényel

Izrael alkotmánytervezete

Írta: HEGEDÜS NÁNDOR

I.

Héberül és angolul egyidőben
megjelent végre Izrael államá-
nak alkotmánytervezete, amit
nemcsak Izrael lakossága, ha-
nem az egész világ zsidósága
nagy érdeklődéssel várt. Még
csak tervezet, amit azért hoesáj-
tottak közre, hogy nyilvános
megvitatás tárgya legyen, de
mégis visszabükrözi Izrael hiva-
latos politikai köreiben felfogá-
sát és így valószínűleg lényeges
változás már nem fog benne be-
következni. Az előmenyekhez
tudni kell, hogy az alkotmány
kérdése különösen egy szem-
pontról heves polémia és harc
centrumában állt és ez a szem-
pont: a vallási probléma volt.
Mennyiben fogadja el az új zsi-
dó-állam a bűbea legfontosabb
vallási előírásait: ez volt a
nagy kérdés. Az alkotmányter-
vezet kidolgozásával hónapok-
kal ezelőtt bízták meg a legki-
válóbb jogászokból álló bizott-
ságot, amelynek dr. Zvi Wol-
huftig képviselő az elnöke. Ki-
emelkedőbb tagjai: dr. Leo
Kohn, a Jewish Agency politikai
szakosztályának volt titkára, je-
lenlegi külügyminiszeri taná-
csos és dr. J. Silberg, izraeli bi-

rósági elnök. A bizottsághoz szá-
mos javaslat és tervezet érkezett
be, amit behatósan figyelembe
vettek és megvitatottak. Az összes
felmerült javaslatok és döntő
szempontok alapján dr. Leo
Kohn dolgozta ki az alkot-
mányelőkészítő bizottság végle-
ges tervezetét, amely most a kö-
vetkező illetékes kommentár ki-
sérletében jelent meg:

„Dr. Leo Kohn külügyminis-
teri tanácsos alábbi alkotmány-
tervezete (draft constitution)
magában foglalja az államtaná-
ács alkotmányozó bizottságá-
nak javaslatait, amik az eredeti
tervezet megvitatása során fel-
merültek. A bizottság által lefek-
tetett elvek és vitaanyag-ered-
mény egyidejűleg jelenik meg
héber és angol nyelven. A bi-
zottság határozata értelmében a
tervezetet megvitatás céljából
hozták nyilvánosságra, de a
kormány még nem döntött, hogy
az alkotmánytervezet az alkot-
mányozó nemzetgyűlés elé ter-
jeszti vagy a nemzetgyűlésnek
tartja fenn, vagy pedig a to-
vábbi eljárása felett határozzon.
Az alább közölt szöveg csupán
az alkotmány intézkedéseit kin-
teti fel a szerző magyarázó indó-

kolását felölelő memorandum-
 nélkül és ezért sem a kormány,
sem az alkotmányelőkészítő bi-
zottság nem felelős érte.”

Ez a kommentár azt jelenti,
hogy dr. Leo Kohn az alkot-
mányelőkészítő bizottság megbí-
zásából csupán kidolgozta a ter-
vezetet, anélkül, hogy maga a
bizottság még magáévá tette
volna a szöveget, de kétségtel-
len, hogy az a bizottság felfo-
gását és elképzelését foglalja
magában. Ez az óvatosság —
mint jeleztük — elsősorban a
vallási problémák miként való
államjogi megoldása miatt tör-
ténik, de visszabükröződik benne
a végső megfontolás elődázása
is a demokrácia miként való ér-
telmezése miatt is. A tervezet
szemmel láthatólag kompromisz-
sum a liberális demokrácia és
a szocialista világnézet között.
Kétségtelen, hogy a tervezet
igyekszik követni, ahol csak
lehetőséges, az Egyesült Nemze-
tek közgyűlésén elfogadott Em-
beri Jogok Deklarációját.

Az alkotmánytervezet mel-
lőzi csaknem teljesen azokat az
ideiglenes rendelkezéseket, ame-
lyek Izrael állam működésének
eddig alapjait szolgálták. Nem

— fejt ki a londoni füzet
képzett írója — az ezerféle-
képen megnyilvánuló anti-
szemitizmus. Ahogy a 39. ol-
dalon olvashatjuk: Dél-Afri-
kában az üzletek egy részében
nem szolgálnak ki zsidó ügyöt
és hirdetések hívják a vá-
sárlókat a „zsidómentes” üzle-
tekbe; az Egyesült Államok-
ban, Kanadában és Angliában
bizonyos vállalatok nyíltan
közlik, hogy nem alkalmaz-

nak zsidókat. A politikai
antiszemitizmust néhol a sok-
kal erősebb gazdasági
antiszemitizmus váltotta fel.

N. Barou füzete igen tanul-
ságos. És végleg meggyőzheti
az ingadozókat arról, hogy
a nyugati antiszemitizmus
olyan tény, amelyet nemcsak
keleti szerzők állapítanak
meg. A keleti szerzők legfel-
jebb hozzátesszik, hogy a
Szovjetunióban és a népi

demokrácia országaiban az
ilyen faji- és vallási megkülö-
nböztetések nem lehetségesek.
Erre egyébként — bár
nem egészen nyíltan — N.
Barou is kénytelen célzást
tenni, amikor megállapítja,
hogy a Szovjetunió zsidósága
az egyetlen olyan zsidóság,
amely minden átrétegződés
nélkül kezdhetne meg a má-
sodik világháború után az
életét.

Ára 1.40 forint

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem Könyvtára

szel és ugyazovalan semmit a következő három alapokmányból:

1. az 1948 május 14-én kiadott **Függetlenségi proklamáció**, amit a Néplandás adott ki 24 órával az angol mandátum megszűlése után. (Mivel 1948 május 15-én szombatra esett, a proklamáció ünnepélyes kihosajlása a megkövetelt napon, tehát május 14-én történt.)

2. A függetlenségi proklamáció alapján az ideiglenes Államtanács ugyanezen a napon rendeletet adott ki, amely megszünteti az 1939. évi híres Fehér Könyvet, eltörli az 1917. évi Balfour nyilatkozatot és a földvásárlási törvényt.

3. Az ideiglenes alkotmány tartozéka volt az a rendelet, amely az államhatárolás, a törvényhozás és a bírósághoz tartozó jogkörök szabályozását és az izraeli hivatalos lap 1948 május 21. számában jelent meg.

Művezek, az új végleges alkotmány megszavazása után történelmi okmányok maradtak és rendelkezéseik felvételét a mostani tervezet részben feleslegesnek, részben szükségtelenné tette.

Valószínűnek lehet tartani, hogy a tervezet megjelenése nyomán megismétlődnek a választási törvények alkotmányjogi rendelkezése körül lezajlott problémák. Szó sincs arról, hogy Izrael teokratikus állam legyen. Ez ellen a kikötés 90%-a támaszkodik. Fischmann rabbi kultuszminiszter, nemrégiben jelentette ki, hogy nincs szándékában a házasságok füzékébe belemézni és a négy fal között szombaton mindenki azt tenni, amit akar. Ahol azonban állami intézményekről van szó, ott feltétlenül megköveteli a közerköszt betartását. Ezt a követelményt a hadsereg ellátásánál keresztül is vátte. Minden kantonban van egy „meggyűlés” (felgyűlés), aki a közerköszt elköveti. Ez az irányzat azonban az alkotmánytervezetben nem jut kifejezésre. A szombat tekintetében is csupán annyit említ meg a tervezet, hogy a szombat és a zsidó ünnepek a pihenés és lelki magabizáltság napjai (days of rest and spiritual elevation) és mint ilyenek törvénybe iktatottak. Remélik azonban, hogy ha lesznek is váták ismét, azok nem árgógnak fel olyan szenvedélyességgel, mint eddig a konzervatívok és progresszívek között meggyűlést hoztak. Olyan veterán cionista is, mint dr. Mayer Ebner, a bukovinai zsidóság egykori vezére, volt romániai szenátor és képviselő, egyik tel-avivi lapban azt írta, nem óhajtana olyan Izraelben élni, amelyben nem

lenne meg a teljes lelkiismereti szabadság. Így gondolkoznak a vezető tényezők is, ha nem is áll módjukban ezt annyira leplezetlenül könyvtáritani, mint Mayer Ebnernek, aki magán-személy és koránál és múltjánál fogva sebezhetetlen tekintély. Maga az élet mutatja meg azonban, hogy vannak kérdések, amiket a mai megváltozott világban nem igen lehet paragrafusokkal szabályozni. Szombaton láviratot nem lehet feladni, de cigarettázni lehet, a villamos nem közlekedik, de magánautók nyargolnak. Artur Koestler cikksorozatai, amelyek egyébként méltán költettek visszatérzést, gúnyosan szedik tühegyre ezeket a groteszk jelenségeket és nem indokolatlanul mutatnak rá a dolgok antiszociális oldalára, mert világos, hogy nem antiszociális az, amikor a szegényember számára a villamos nem közlekedik, ellenben a gazdag ember autója vígan futkároz.

A választási és alkotmány problémájának bőséges vitairódalmából két fontos cikket kell kiemelni. Az egyik volt dr. Aaron Barli írása a The Palestine Post hasábjain. Barli az Angol Palestine Bank vezérigazgatója, régi miszrahista, német rabbi és főiskolai professzor fia. Nagytekinthető férfi, őszintén hívő, amit ír, a jövő emberének tartják és ezért állásfoglalása mély visszhangot keltett. Szenvédeyesen válaszolt neki S. Ginzberg ugyancsak a Palestine Postban. Ginzberg igen ismert ember, Achad Ha-Amnak, a nagy cionista filozófusnak a fia és „Vallást a nem vallásoknak” című cikke nagy eseményt jelentett a progresszív táborban.

(Folytatjuk.)

Dr. Farkas László jeruzsálemi egyetemi tanár tragikus halála

Olaszországban repülőszerecséltenség következtében meghalt dr. Farkas László, a nagy-névi atomfizikus, a jeruzsálemi egyetem professzora. A tanár az Egyesült Államokba akart menni Izrael kormányának megbízásából és utközben érte a katasztrófa.

A magyar-zsidó tudományos elit egyik legkitűnőbb alakja halt meg vele, fiatalon, 42 éves korában.

A Farkas-ívérek neve már idestova husz éve a legjobban esengésük közé tartozik a tudományos világban. Igen jó zsidó család gyermekei: Farkas László és Béla. Édesapjuk Farkas István nagyváradi grógszereszt volt, tekintélyes közéleti férfi, a nagyváradi nemz. zsidó hitközség vezető tagja és a nagyváradi Kereskedelmi Csernek elnöke. Fiát külföldön taníttatta. Két idősebb gyermeket: László és Béla között csak két kiskorú volt és így együttesen folytathatták tanulmányukat a német egyetemeken. Mindketten a fizikai kémiát tanulmányozták és így kerültek Fritz Háber, a Nobel-díjas német-zsidó tudós mellé, aki — mint ismeretes — a legnagyobb tudományos és közéleti tekintély volt. Ő tette lehetővé, hogy a nyersanyagból előzött német birodalom az első világháborúban helyt tudott állni, mert Háber salétromot készített a levegőből és ezzel a világ egyik korszerűségi felfedezését produkálta. A két Farkas tehetségét csakhamar felismerte és minden alkalmat megadott nekik tudományos munkásságukhoz. A Farkas-ívérek minden tanu-

mányukat mindkettőjük neve alatt tették közé és így a világ tudományos köreiből együtt nőtt meg a hírnevük.

Hitler uralomrajárása után Hábernek is menekülnie kellett. Tudvalevőleg Svájcba költözött, ahol azonban a német birodalom drasztikus hitállanságának tudata hűsömrőre tette és rövidesen meg is halt. Farkas László és Béla sem maradhattak Németországban. Mindketlen meghívtak kaptak a cambridgei egyetemre, ahol mint asszisztensek működtek. Itt készült el László rendkívül feltűnő könyve: „The heavy water” (A nehéz víz), amely nemcsak összefoglalja mindazt, ami a tudományos és gyakorlati szempontból egyaránt nagyfotosságu kérdés kutatása terén addig történt, hanem új értékes megállapításokkal is jelentek meg a világ tudományos fórumai előtt. Nem esoda, ha a jeruzsálemi egyetem megacsalásakor rá gondoltak illetékes körök és dr. Farkas Lászlót az egyetem rendkívül tanárának hívták meg, hova nem sokára követte öccse: Béla is. Ők ketten teremtték meg a jeruzsálemi egyetem fizikai és kémiai intézetét és nevezték fel az első zsidó tudományos generációt. Farkas László és Béla az atomfizika terén elsőrangú szakemberek voltak és szoros összeköttetésben és együttműködésben állottak a földkerekség atomfizikus tekintélyeivel, első sorban Einsteinnal. A második világháború előtt számtalan előadást tartottak az Egyesült Államokban.

Munkálkodásukat rendkívül mértékben megzavarta az 1943-es esztendő, amikor Magyarországra is rászakadt a gyilkos fasizmus. Többször ismételt előzetesen már szüleit, hogy kivándoroljanak nagyváradi vagyonuk és költözzenek ki hozzájuk. Farkas Lászlónak amerikai felesége volt és jó értesülés volt a bekövetkező eseményekről. Végül is 70 éves apját és hasonló korú édesanyját Nagyváradról deportálták és Auschwitzban leölték hadatukat. Jól ismertem ezt a két fiatalt, tudóst és családját. Édesapja számtalanszor mutatta meg nekem levelüket, amik nemcsak kitűnő tehetséges emberek munkájáról, hanem gyengéd és hálás gyermeki létekről és jó zsidó szívvel is tanusodtak.

Dr. Farkas László halála a magyar-zsidó tudományos elit szinte gyászát jelenti. (h. n.)

MEGHÍVÓ

A pesti gettó felszabadulásának évfordulóján

1949 jan. 18-án, kedden délután 6 órakor

hálaadó istentiszteletet

tartunk Dohány-utcai templomunkban.

Az istentiszteletre igaz tisztelettel meghívjuk és szíves megjelenését kérjük.

A Pesti Izraelita Hitközség Előljárósága:

Domonkos Miksa

előjár.

Stückler Lajos

elnök.

Az Omike új igazgatósági és választmányi tagjai

Legutóbbi számunkban hírt adtunk az újjászülött Omike közgyűléséről. Ismertettük azokat az irányelveket, amelyeket az újjonnan megválasztott elnökség követni akar, hogy a magyar zsidóságnak ez a nagyműtű egyesülése méltán megfelelhessen hívtetésének, a magyar zsidó kultúra terjesztésének.

Az elnökség tagjai lettek: dr. Szűcs József elnök, dr. Becher-Bodrogh Pál ügyv. elnök, dr. Fleischmann László, Hermann Lipót, dr. Kellner Béla, dr. Szabolcsi Bence, dr. Turóczi-Trostler József társelnökök, Ribáry Leó főpénztáros, dr. Goldziter Károly főfelügyelő, Gelléri Miklós és dr. Ligeti Imre ellenőrök, Vadász Leó, Drexler Gyula és Kerlész Dezső számvizsgálók; dr. Rosenák Miksa tiszteletbeli elnökségi tag, dr. Berkovits Rafael jogtanácsos.

A megválasztott igazgatósági és választmányi tagok névsora a következő:

Az igazgatóság tagjai lettek: Ábrányi Aladár, dr. Aszódi Zoltán, dr. Aszódi Zoltán, dr. Becher Ernő, Bálint Lajos, Barabás Tibor, Bartos Gyula, dr. Beck Salamon, dr. Benedek László, Berger Jenő, Blau Kálmán, Budai György, dr. Endrei Henrik, dr. Faragó Elek, dr. Fejér Lipót, Fischer Annie, dr. Földi Károly, dr. Földes István, dr. Frigyes László, Gergely Sándor, Gerő Andor, Goda Gábor, Hegedűs Nándor, dr. Heideberg Márton, dr. Horn Ferenc, dr. József András, Kadosa Pál, Kálmán Oskár, dr. Kálmán Gyula, dr. Kardos László, dr. Katona József, Kelen Hugó, Komor Vilmos, Langfelder Sándor, dr. Molnár Béla, Nagel Marcel, Nagy László József, dr. Naményi Ernő, Perlott Csaba Vilmos, Peterdi Andor, dr. Rácz Zoltán, dr. Rubinyi Mózes, dr. Schill Imre, Simkó Artur, Somogyi Arnold, Steiner Marcel, Steiner Marcell, dr. Stemere Samu, dr. Stemere Samu, dr. Szűcs Ernő, dr. Szűcs Géza, dr. Temesváry Miklós, dr. Turán Pál, Várnai Zseni, dr. Weinstein Pál, Wertheimer Adolf, Zádor István, dr. Zsoldos Jenő.

A választmány tagjai: Antal Gábor, Aszódi-Weil Erzsébet, dr. Becher Vilmos, dr. Berend Béla, Bokros-Birmann Dezső, Boros Elemér, dr. Bródy László, Dénes Vera, Diener-Bénes Rudolf, Ernster Dezső, Farkas Sándor, Farkas László Miklós, Fischer Sándor, Földes Lenke, Fraknói Károly, Gábor Marianne, Gelléri Lajos, Gerő Ernő, dr. Göth Margit, Gózon Gyula, Graber Margit, dr. Grossmann Sándor, György Endre, Kádár Béla, Kelen Dóra, Kelen Rózsi, dr. Komlós Aladár, Kondor Lipót, dr. Kun Árpád, dr. Kunos István, Kun-

vári Lilla, dr. Kuti László, Lakos Alfréd, dr. László Zsigmond, Lénárd Béla, Lendvai Andor, dr. Mária Béla, Mátyai Lajos, Mész László, Mura Péter, dr. Nádor Henrik, Palotai Erzsé, Rados Dezső, Rónai Miklós András, Roáz Rezső, Sándor Frigyes, Sándor Károly, Sándor René, dr. Sándor Zoltán, Schalk László, Scheiber Hugó, Schneider Ilédi Schönbberger Armand, Simon Zuzsa,

Somogyi László, Sós Endre, dr. Szabolcsi Miklós, Stigeti Jenő, Szilágyi Bea, dr. Szilágyi Géza, Szinnai Tivadar, Szirt Miklós, Ungár Imre, Vihar Béla,

Január 16-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel ismerkedő délutáni rendez az Omike újjonnan választott tisztkara, igazgatósági és választmányi tagjainak részére a Fészek Club helyiségeiben.

Két zsidó filmhír

Írta: Antal Gábor

A „Film-Weekly” című hadászati-című angol filmhéttapló legújabb száma Charlie Chaplin nagy nyilatkozatát hozza, amelyben a világhírű filmművész kijelenti, hogy új filmre készül.

— Hízen sokáig még egyetlen filmem gondolata sem született meg, — mondotta Chaplin a lap munkatársának —, de úgy érzem, hogy igaz és becsüleles film lesz. Egy zsidó deportálást fogok játszani benne, aki a legkülönbözőbb nehézségek után kijut Amerikába. Itt eleinte, mint „látszólagos érdekességet” fogadják és néhány héten keresztül ide-oda bitorozzák. Néhány hét múlva azonban tökéletesen elfelejtik és amikor egyszer, arra merészel hivatkozni, hogy valamilyen munkát azért nem lát el olyan jól, mint a többiek, mert a deportáltságban nagyon meggyöngyült a szervezete; — kicsufolyják és utána alaposan el is agyagtorgyálják. A szerencsétlen DP. annyi borzalmas kalandon megy át a „szabad” Amerikában, hogy fogja magát és visszamegy a DP-táborba, ahol ugyan nagy a nyomor, de legalább igaz barátság és bajtársiasság van a DP-k között.

— Nem magam agyaltam ki ez a figurát, — folytatta érdekes nyilatkozatát Charlie Chaplin — mert az amerikai Gelben nem egy ilyen alakot láttam. Hadd tudják meg azok, akik azt

hiszik, hogy Amerika az „igéret-földje”, hogy a helyzet egészen másképp áll: Amerika jelen pillanatban azok vadásztérülete, akik el akarják nyomni és tiporni gyengébb és kiszolgáltatottabb embertársaikat...

Chaplinnek ezt a szenzációs, a mai Amerikát élesen leleplező nyilatkozatát különben a „Film-Weekly” nyomán átvették a legfontosabb világlapok is.

A másik filmhír, amelynek érdekelnie kell az egész világ zsidóságát az, hogy elkészült a „Hosszu az út” című deportálási film. Ehhez a tőlbe mint két óra hosszat tartó játékfilmből, amely szintén egy németországi DP-táborban játszódik le, mint Chaplin film-terve, teljesen hiányzik a chaplini keserű humor. Itt a szabadság játssza a főszerepet, a szabadság után való szenvedélyes vágyakozás, amely ezeket a még mindig korlátozott közönséget elölti. A rendkívül érdekes film főszerepét — egy lengyel zsidó lányt, aki több, mint négy esztendő óta töltött egy borzalmas deportálási táborban — Bettina Moissi, a világhírű nagy zsidó művész, Alexander Moissi leánya alakítja. Társait: Berta Litvina, Jakob Fischer és Alexander Barbini. A film forgatókönyvét Israel Becker, az egyik legtehetségesebb fiatal zsidó író és költő írta.

— Arra törekedtem — mon-

dotta egy nyilatkozatában Becker —, hogy egy Jella nevű lengyel-zsidó család sorsán keresztül az egész európai zsidóság tragédiáját megragadjam. Nem tudom, hogy ez teljes mértékben sikerült-e, hiszen ez a téma, mind mennyiségileg, mind pedig minőségében olyan, hogy egy filmben valóban nem lehet belesűríteni. Annyi azonban bizonyos, hogy mind én, mind pedig a film szereplői egész szívünket és tehetségünket beleadtuk ebbe a filmbe, mert így akartuk leróni azt a kegyeletet, amelyet elpusztult hozzátartozóinkkal szemben érzünk. Nekem például 20 rokonom pusztult el gázkamrákban, deportálótáborokban, egy kis humornal teljesen egyedül maradtam...

Jellemző, hogy az amerikai katonai hatóságok megtiltották, hogy a „Hosszu az út”-at, amelyet bécsi mozikban már meg is hirdettek — Ausztria amerikai megszállási övezetében eljátszák. A betiltás oka (mint azt J. B. Frederks amerikai őrnagy leírta közli) a következő: „A film olyan jeleneteket tartalmaz, amelyek a lakosság nyugtalanítására alkalmasak...”

Azt hisszük, hogy ehhez egyetlen szó kommentár sem szükséges!

KIVÁNDORLÓKNAK
megbízható vízmentes
BAKAHCSONK
GYERMEKBAKAHCSONK
Készítette:
LEGRÁDI cipészmeister
VII., Dobány-utca 10.

Kivándorlók!

Erebben a legjobban keresett székben a csomópénz (padló faburkolat). Egy hónap alatt tökéletesen kitanulhatja. Érdeklődés 129-838. d. u. 3 óra után.

TALISZ, T'FILIN héber könyvek

vétel, eladás, Járzeit tábla készítés. Templomi himnuszok művészes kivitelben Meksels könyvkereskedésben, Dob-utca 13. Tani háromnyelvű 20 forint mind a négy rész.

UTCAI szoba, bőséges kóser ellátással, havi 400 forint-ért kiadó. Podmaniczky-u 37. II. 7.

CSINÁLTASSON dunnájából

**FEHÉLY
PAPLANT**

Olcsón, jó paplanhoz jut. Glória paplanüzem, Ó utca 13.

BREITFELD szűcs
TELJES ÁRUHATÁRÁT OLCSÓN KIÁRUSÍTTJA
MINŐSÉG VÁLTOZATLAN. 15., VÁCI-UTCA 14.

MODERN PARÓKÁK, pótrészek

művészi kivitelben **ALTSCHÜLER E.**

BUDAPEST, VII., CSÁNYI-UTCA 12
TELEFON: 421-057

Szőnyegek vétel — eladás
Ungár Király-utca 14.
Rákóczi-ut 42.

Pesti rabbik székfoglaló ünnepe

Az elmúlt héten péntek este, megható ünnepség volt a Dohány-utcai templomban. Istentisztelet előtt a frigszekrény elé állottak dr. Herskovits Fábán és dr. Katona József rabbik, majd felvonultak a Dohány-utcai templom összes előjárói, azután a Pesti Izraelita Hírközség előjáróival élükre állott Stöckler Lajos elnök és közvetlen melegségi szavakkal áldotta az üdvözléssel is megerősített rabbiknak a Dohány-utcai templomban levő pesti rabbiszékeket:

— Nem történik semmi változás — mondotta — a nullhoz képest, mert a most üdvözléssel is megerősített rabbik már korábban a hírközség előjáróságának jelölése alapján egyhangúlag megválasztotta a hírközség képviselőtestületi körgyűlése. Ezt megelőzőleg azonban már évek óta teljességgel betöltötték őket a pesti rabbiszékeket. Változás mindenesetre annyiban van, hogy most már az ősi hagyományoknak megfelelően is jogszzerűen az elődök örökébe lépnek.

— Nagy papok helyét foglalják el a mai napon a mi fiatal papjainkat és meg kell mondanunk, hogy nemcsak az elődök nagy neve teszi jelentőssé az örökséget, hanem a mai idők még nehezebbé teszik azoknak a feladatoknak ellátását, amelyeket a mi papjaink hivatászerűen teljesítenek. Arra kérem hírközségünk nevében a mi rabbijainkat, hogy azzal a lelkesedéssel, szorossággal, hűséggel és odaadással folytassák munkájukat, amellyel eddig is teljesítették kötelességüket. Isten áldását kérem működésükre, zsidóságunk és hírközségünk üdvére és egyéni boldogságukra.

NE MENJEN EL!!

Előbb szerezz be szükségletét

Pollák tollkereskedőnél

VI., Király-u. 28. Telefon: 427-038
Finom ágynemű tollak
Elsőrendű hely!

Kivándorlók!

Használt és új

hajókofferok és bőröndök

nagy választékban

WEIL Népszínház-26
utca

Telefon hívó: 136-810
SZOMBATON ZÁRVA

„Zsidó Népi Kórusok“

Fraknoi Károly gyűjteménye

Tulaján és elfogultság nélkül állapíthatjuk meg, hogy a Fraknoi Károly szerkesztésében angol és és héber nyelveken — most meg jelent „Zsidó Népi Kórusok“ című népdalgyűjtemény, új fejezetet jelent az egyetemes zsidó zene történetében s döntő módon befolyásolja majd az elkövetkezendő évtizedekben a zsidó népzene kialakulását és fejlődését. E kivételes értékű népdalgyűjtemény a hazai zenevilágban is sok problémát vetett fel. Eppen ezért közöljük,

dr. Szabolcsi Benczének,

a Zeneművészeti Főiskola professzorának, az európai híri zeneiörténet és a zsidó zeneiörténet világhíri tudósának a kiadvánnyal kapcsolatos nyilatkozatát, amelyet az „Uj Élet“ részére adott:

— Mai népzeneismerésünk ténymörész a kelet-európai zsidóság dallamvilágára, az úgynevezett jiddis melódikára támaszkodik. Ez a dallamvilág szép és gazdag, bizonyos fokig eredeti is, bár különböző összetevői még ma is élesen szembeötlőnek: lírai borongása, táncos lejtése, bonyolult ármálás-módja, misztikus elemei olyan ízt adnak neki, mely kevés más zenében uralkodik ekkora erővel. De mégis, minden hangulati és érzelmi értékével együtt: részlet, különlegesség, mellékhangja. Az élet, melyet tükröz, nem a teljes zsidóságé. A műveltebb zsidóhoz már nem is igen szól: A nyugati emberhez kevésbé. A teljes emberiséghez még kevésbé. Az a zenei hagyomány viszont, melyek a régi Szentírás dallamok és egyes imaénekei képviselnek, a teljes emberi történelemnek egy közös nagy pillanatát őrzik. Hangjuk

forró, erős, tiszta és szabad hang, mely egykor Jeruzsálem-től Bizáncig s Alexandriától Rómáig egyforma erővel csendült vissza. Az a hang, melynek jegyében egykor egy teljes nyugat-keleti világ egymásra talált s melyre még ma is ráismer, mint anyanyelvére, minden ember: a Biblia hangja. Ez a mi legmélyebb hangunk, s ez az a zenei nyelv, mellyel kitörhetetlenül beirtak nevünket az emberiség zeneiörténetébe: a Biblia zenéje. Ezen irányban kíván utmutató lenni Fraknoi Károly gyűjteménye. Ez az első állomás a zsidó zenei hagyomány művészi életreállításának útjában. Szerkesztője és munkatársai felhasználók benne a mai Izrael zenei mozgalmának tanulságait s a régebbi európai és magyar kutatás eredményeit egyaránt. Hiszen ugyanakkor amiképpen a legtávolabbi múlttal kerestek kapcsolatot, munkájukat egyben, a legmaibb művészet, s nevezetesen a Kodály Zoltán nevéhez fűződő, új magyar énekkari mozgalom eszményeinek szolgálatába állították.

Dr. László Zsigmond

a Goldmark zeneiskola igazgatója, a következő értékelést adta a műről:

— A „Zsidó Népi Kórusok“, Fraknoi Károly kötetének megjelenése nézelem szerint hármas jelentőségű. Jelentős önmagában, mint válogatott ősi és népi dallamkincs művészikórus feldolgozása kiváló komponistáink tollából. Jelentős, mint első lépés egy messzebbmenő tervben: a Goldmark zeneiskola könyvtára első, iránymutató kötet. De pillanatnyilag, talán legjelentősebb, mint a magyar

zsidóság első pozitív gesztusa, szellemi, művészi köszönet a világ zsidósága felé, viszonzás a mérhetetlen segítségért, ami a megpróbáltatás éveiben és utánuk részeseült.

A munkát, a „Goldmark könyvtár“ folytatjuk, további kötetek készülöben, sőt megjelenő félben vannak. De minden halánk az első kötet gyűjtő-szerkesztőjé: Fraknoi Károlyé, szellemi irányítójáé: Szabolcsi Benczének és a külön feldolgozások mestere, akiknek csak neveit sorolhatjuk fel: Kodály Zoltán, Fraknoi Károly, Hemmerschlag János, Kedosa Pál, Kelen Hugó, Kuti Sándor, Molnár Antal, Reschowsky Sándor, Széllégy István.

Fraknoi Károly

„A Zsidó Népi Kórusok“ című gyűjtemény kiváló szerkesztője, a Zeneművészeti Főiskola tanára, a mű előzményeiről a következőket mondotta:

— Különböző, egyelő problémák vetődtek fel a zsidó kórusirodalom megteremtésének szükségességét. Sikerült még 1939-ben az ifjúsági csoportok keretében az Éneklő Zsidó Ifjúság Mozgalomát elindítanom. A Joint gyermekotthonokban az Éneklő Zsidó Gyermekmozgalom virágozott ki. Mindez a zsidó folklór anyagának kutatását és kiválasztását követelte. Szerencsés körülmény volt a magyar zenei folklór tudományos és művészi, egyedülálló, magasrendűsége, Bartók és Kodály nagy műve. Zsidó muzikusaink nem jelentéktelen munkái voltak ennek. Sikerült felkelteni az érdeklődést a zsidó dallamvilág iránt. De nemcsak zsidó komponistáink, hanem nem-zsidó kollégáink is, — a magyar zenei élet kiváló alakjai, — nagy érdeklődéssel kísérik a problémát. Azt hiszem, sikerült egy alapvető, munkát létrehozni és elindítani. Zsidó zenénket sikerült a dilettantizmus hádjából kiemelni, további feladatunk, hogy ne engedjük azt ismét elkorcsosodni és elfajulni.

Fraknoi Károly „Zsidó Népi Kórusok“ című művét a demokratikus magyar sajtó a jelentőségéhez illő érdeklődéssel fogadta s tanulmányoknak is bőséges cikkeken foglalkozott vele. Az izraeli sajtóban korunk legnagyobb szocialista héber költője, Ábrahám Slonarsky méltatta. (Cserépfalvi kiadás.)

GERVAI SÁNDOR

Adakozz a

„Kupat C'dukénak“
azzal szegény talmudtudókat támogatasz! Király-u. 26.

Küldjünk ajándékot

IZRAELBEN ÉLŐ
TESTVÉREINKNEK!

FRAKNOI KÁROLY GYŰJTEMÉNYE A

ZSIDÓ NÉPI KÓRUSOK

A LEGBECSESEBB AJÁNDÉK!

Kapható 39.— forintért minden könyvkereskedésben,
vagy a kiadónál:

CSERÉPFALVI, IV., VÁCI-Ú. 10

ahol a gyűjtemény külföldre való szállítását is vállalják

Amiben Bibó István professzornak igaza volt és amiben tévedett

(Bevezető közlemény.)

IV.

Bibó István hosszasan foglalkozik azokkal a mai reakciós nézetekkel, amelyek szerint nem kell többé visszatérni a zsidógyilkolásokra, vagy „nincs az ezekről beszélnünk, hanem beszéljünk a hadifoglyokról, a háborús szenvedésekről, az internáltakról” is. Esetleg „ne beszéljünk semmiről sem, hanem húzzunk egy vonalat s tekintsük a zsidók által elszenvedett szenvedést a nem-zsidók által azóta bármilyen okból elszenvedett szenvedéssel kölcsönösen kiegyenlítettnek.”

Bibó István együttérez minden szenvedővel, de nyomtatékosan hangoztatja, hogy minden „kiegyenlítési” elmélet ha zugságon alapul. Leszögezi azt is, hogy sem hadifogság, sem internálás, sem a felszabadulás után történt valamilyen tulkapás nem mérhető össze azzal, ami a zsidókkal történt.

Hibás mérték

és rosszhiszeműség

„A mértéket azért ne vétsük el: ezek bármelyikét a zsidók tömeges legyilkolásával komolyan egy napon említeni nem lehet más, mint frivolság, vagy rosszhiszeműség... Közöttünk járnak és élnek emberek, akik látták, vagy tudták az édesanyjukat, vagy feleségüket kóspaszon és mezelenél mustrálgatni, bántalmazni és halálba küldeni, közöttünk járnak szülők, akik látták, vagy tudták gyermekeiket máglyára dobni s nyuszölleiket a végén felőzve vetetni, vagy akik a megőrzés határán emésztik magukat azzal az önkínzó és végsőleg alapítatlan váddal, hogy miért engedték, vagy küldték szeretteiket valamilyen, végül halálba vezető útra. Közöttük szinte derült és felszabadult embereknek tűnnek fel azok, akiknek hozzátartozói bombától, vagy váratlan betegségben pusztultak el s még azoknak is egy fokkal jobb, akiknek hozzátartozói emberi gonoszság és kegyetlenség miatt, de mégis a haláluk valamilyen ismert és megszokott formájában veszték oda: mert ezeknek az embereknek régi és megült barátjával, az absztrakt, személytelen, Halállal van dolguk, nem pedig a tébolynak, a szadizmusnak és az emberek által mesterségesen csinált sűrített

Borzalomnak azokkal a képekkel, amelyekről alig lehet szabadulni. Aki jó, vagy kevésbé jó okokkal elhárítja magától azt a gondolatot, hogy ennek a felelősségében részes, még mindig elborzadhat, ha saját anyját, saját feleségét, saját gyermekét gondolja el ugyanebben a helyzetben, s akkor talán elmegy a kedve attól, hogy mindezeket akárhány esztendő hádfogsággal, akármilyen koplatásos internálással s akármilyen rendőri inzultussal egy napon merje elpiltetni.”

Az elmaradt bosszu

Bibó István rámutat a neo-antiszemizmusra arra a vádjára is, hogy a zsidók igyekeztek bosszul állni a szenvedéseikért. Ezt Bibó István nyomban megcáfolja. De mi kiegészíthetnénk azzal, hogy ezt idegenek is megcáfolták. Hogy ez mennyire nem igaz, azt illusztrálja az a svájci publicista, aki megírta, hogy — szinte egyedülálló volt a történelemben a bosszúnak az az elmaradása, amely a magyar zsidóságot a felszabadulás után jellemezte. Az Uj Élet hasábjain ismertettük már annak idején ezt a cikket, amely leszögezi, hogy a pesi gettó felszabadulása után a gettó lakói elindultak régi otthonaik felé, elindultak családtagjaikat megkeresni, de — bármennyit szenvedtek is — nem bántalmazták, nem verték agyon azokat az öröket, akik a szenvedések kor szakában meggátolták elmene külsüket.

Az asszimiláció problémája

A tanulmány nagyon hosszú része foglalkozik az asszimiláció problémájával. A különben bátor és szókimondó Bibó István, amikor ezzel a témával foglalkozik, nem fogalmazza meg olyan határozottan mondanivalóját, mint egyéb pontoknál.

Azt azonban ő is elismeri, hogy az egész probléma más ultra terelődik és sokat veszít érdekességéből az osztályon kívüli társadalom megvalósulása esetén.

„Bizonyos, — írja Bibó István — hogy kiegyensúlyozott osztályon kívüli társadalmi rendben mindazok a kóros jelenségek melyek a zsidókérdést és az antiszemizmust központi társadalmi kérdésekké torzították el, megszűnnek, s a zsidók egyenletlen foglalkozási elhelyezkedése is sok ponton kiegyenlítődhetik. Egy ilyen fajta egyensúly kétségkívül kedvezőbb feltételt az asszimiláció számára, mint a félrevezetően kiélezett és sehová nem vezető társadalmi zsákutcák világa.”

Bibó István szegedi professzor a továbbiakban azt akarja bizonyítani, hogy az osztályon kívüli társadalom nem jelent szükségképpen a zsidó öntudat likvidálását és így „nyitva hagyja az asszimiláció és a zsidó öntudat közötti választás lehetőségét.” Bármennyire magyarázza is Bibó István, hogy a zsidó öntudat nem tekinthető „kóros jelenségnek”, félreértésre ad okot az a tétele, hogy a „választás” lehetősége áll fenn az asszimiláció és a zsidó öntudat között. Mi úgy érezzük, hogy az asszimiláció és a zsidó öntudat egyáltalán nem zárják ki egymást, s a teljesen öntudatos zsidó ugyanúgy lehet asszimilált, mint ahogy az asszimilált ember is lehet teljesen öntudatos zsidó.

Hol van a tévedés? Ott, hogy a régi, kapitalista társadalomban, amely többnyire állam-egyházakat dédelgetett és uralkodó-vallásokat fejlesztett ki, az asszimiláció — az uralkodó osztályok jellegéből — csak hűlehagyással és az uralkodó-vallás felvételével volt lehetséges. Ahogy Heine megállapította: „Az európai kultúrába a kikeresztelkedés a belépőjegy.” Heine az akkori kapitalista Európa kapitalista

kultúrájára gondolt. Sajnos akarva-akaratlanul erre gondol Bibó István is. A Szovjetunió azonban más példával szolgálhat. A Szovjetunió senkitől sem követeli nemzetiségét, fajt, vagy vallási sajátosságainak, szokásainak, életformájának feladását, mert — ahogy Ilja Ehrenburg több ízben kifejtette: a szociálista társadalomban teljesen mindegy, hogy valaki milyen nemzetiséghez tartozik, milyen templomban imádja az Istent, vagy teljesen vallástalan-e. Mivel kell a szociálista társadalomban az asszimilációhoz? Az, hogy valaki magáévá tegye a szociálista szellemet és ebben a szociálista szellemben dolgozzék a közösségért.

Tanulmányának egyik későbbi oldalán Bibó István is elismeri, hogy az asszimiláció problémáját Magyarországon sok hazugság és ellentmondás terhelte. „Mondhatnánk úgyis, hogy a magyar társadalom kezdettől fogva tisztességtelen, nem becsületes feltételek mellett asszimilált...”

Kivándorlás?

Bibó István kitér a kivándorlás problémájára is. Nagyon érdekes, hogy mit ír ezzel kapcsolatban?

„A kivándorlás tárgyi lehetősége minden valószínűség szerint lényegesen kevesebb ember számára fog megnyitni, mint amennyien ma ki akarnak vándorolni, sokan pedig a döntő pillanatban arra fognak rájönni, hogy nem is akarnak annyira kivándorolni, mint ahogyan hitték. Erkölcsei okból pedig azért nem vallhatjuk mi a kivándorlást „megoldásnak” azok számára, kik ezzel a nemzetével megpróbálták, mert rossz tréfa volna, ha mi, akiknek van okunk a magunkbaszállásra fél millió zsidó borzalmas pusztulása felett, most a maradékra nézve kijelentenék, hogy a bennük ennek folytán kialakult lelkiállapot következtében problémájuk egyetlen „megoldása” a kivándorlás. Nekünk a történelem azt a leckét adta fel, hogy háromnegyedmillióval zsidóval együtt rendezzünk be ebben az országban emberséges világot, miután ebben megbuktunk, most ne mondjuk azt, hogy a maradék kétszázezerral sem tudjuk megcsinálni azt, amit a háromnegyedmillióval is meg kellett és meg lehetett volna csinálni.”

Bibó István ezután felhívja a társadalom különböző rétegeit, hogy ne használjanak a zsidókkal szemben felesleges frázisokat.

KELLEMESSÉ TESZI TÉLI ESTVÉTE,
HA BEIRATKOZIK
Dr. LANGER NORBERT
ÖTNYELVŰ KÖLCSENKÖNYVTÁRÁBA
ANDRÁSSY-UT 58
ELŐFIZETÉS CSAK HETI HÁROM FORINT!
Minden demokratikus-szellemű könyvet megtalál.
Beiratkozás bármikor. Naponta cserélhet.

kat és ne követeljenek hazafias frázisokat a zsidóságról, hanem „nagyobb súlyt fektessenek azoknak az általános és egyetemes feltételeknek, értékmérőknek, környezeteknek, intézményeknek a megfizetésére és emberséges tételére, melyek közepette a zsidók egyéni és közleleti folynak...”

Fasiszta és nemfasiszta antiszemizmizmus

Nem értünk egyet Bibó Istvánnal abban a felfogásában, hogy az antiszemizmizmus kisebb-fajta megnyilatkozásai felett egyszerűen napirendre kell térni.

„Számunkérhető, — olvassuk Bibó István tanulmányában — ha valaki a zsidók üldözését és pusztítását helyesli és kívánja de nem számunkérhető, ha valaki kellemtelen formában emlekezik másra, hogy zsidó; számunkérhető, ha valaki a zsidók ellen uszít, de nem számunkérhető, ha őket mérgesen a fenével élteti; számunkérhető, ha valaki egy félrevezető összefüggést terjeszt arról, hogy minden társadalmi baj okai a zsidók, de nem számunkérhető, ha a zsidók szerepére és jólétére utaló megjegyzéseket tesz; számunkérhető, ha valaki a zsidók erkölcsi romboló hatását hirdeti, de nem számunkérhető, ha a keresztények becsületesebb voltáról szóló közönséges hiedelemnek kifejezést ad.”

Nem, mi más véleményen vagyunk! Mi azokkal tartunk, akik úgy vélik, hogy nem szabad különbséget tenni fasiszta és nemfasiszta antiszemizmizmus között! Az antiszemizmizmus mindegyik utja fasiszmusba torkollik! Ezért mondja a Szovjetunió szálai alkotmánya, hogy a faji gyűlölet terjesztése kivül, a faji lenézés, sőt a közvetlen formában megnyilvánuló faji lenézés is büntetendő esemény!

A sokáig nagyon tárgyilagos Bibó István a cikk végén olyanokat is ír, amelyek azt a látszatot keltenek, hogy némi kompromisszumot kíván tenni a Válasz körének, Illyés Gyulának, Szabó Lőrincnek, Sinka Istvának és társainak.

Speciális ingyavítás!
Készítés, női terhesség, mell-tartás kombinációk stb.

Ingklinika
hozott anyagokból is.

Szentkirályi-u. 2. Rákóczi-utcai
Hivatkozásra 10% eng.

HIREK IZRAELRÓL, A ZSIDÓ ÁLLAMRÓL

Az első összecsapás az izraeli és angol légierők között

Ezen a héten ismét a napilapok érdeklődésébe kerültek a palesztinai események. Az utolsó napok valóban nagyjelentőségű fordulatot adtak a kezdetben kisebb mértékűnek indult újabb összecsapásoknak. Az utóbbi napok eseményeinek összefoglaló képe a következő:

Az angolok politikai beavatkozása és bátorítása folytán a kezdetben kisebb mértékű új izraeli-egyiptomi összecsapások nagyobb csapategységek hadműveleti bevonását igényelték. Az összecsapások eredményeképpen a Negv további jelentős területeiről kiűzték az egyiptomiakat, akik más vonalakon is visszavonulónak voltak.

Izraeli kommandó-csapatok az egyiptomi-izraeli határ mentén az egyiptomi katonai állásokat elfoglalták és a katonai berendezéseket megsemmisítették. Az izraeli hajóhad a tengerfelől lehetetlennek találta az egyiptomi utánpótlást.

Az újabb vereség hatására az egyiptomiak az UNO-n keresztül ismét kérészközltek a Biztonsági Tanácsnál a fegyverszüneti felhívást. A B. T. határozatával elrendelte a fegyverszüneti megállapodást, amelynek betartásához mindkét hadviselő fél hozzájárult.

Ennek nyilvánosságajutása után az egyiptomiaknak állandóan fegyvert szállító angol légierő számos gépet, továbbá fegyvereket és különösen légítámaszdóhoz szükséges bombákat szállított az egyiptomi csapatoknak, valamint elváltatta a megsemmisített egyiptomi légierő helyett az izraeli csapatállások repülőfeldertítését. Ennek kapcsán az izraeli légihaderő megtámadta az angol repülőbázisokat, ezek közül ötöt megsemmisített.

A repülőgépek részben izraeli területen zuhanáltak le. Az éleiben maradt angol pilóták izraeli hadifogságba kerültek. Az angol kormány tiltakozójeleket juttatott el az izraeli kormányhoz.

mányhoz, amely ezt visszaadta azért, mert a jegyzék címzése nem ismerte el az izraeli kormányt, hanem az a palesztinai zsidó hatóságokhoz szült. Az angol kormány hivatalosan is elismerte, hogy a Transzjordán-

Az új háborús szakasz vázlatos története

Szükségesnek tartjuk, hogy vázlatosan összefoglaljuk azokat az eseményeket, amelyek a háború jelenlegi szakaszának kiindulási pontjai voltak.

Hosszabb fegyverszünet után az angolok közeliekelti politikai kudarcuk helyrehozására dolgozva, azt tanácsolták az egyiptomiaknak, hogy szegítsék meg a fegyverszünetet! Ennek megtörténte után az izraeli hadsereg elindulására lendült és a támaszkonkrét céljait a szarraföldi légi és tengeri haderők összehangoltan folytán elérték. Mindezeket az utvonásokat, amelyek a jelenlegi negvi kibbucokhoz vezetnek, teljes egészében felszabadították.

A Hagana parancsnoksága a kormány utasítására leállította volna a harcokat, ekkor azonban

az időközben hadianyagban jelentősen megerősödött ellenséges haderők nagyszámú támadásokat kezdtek.

A háború teljes felángolásával egyidőben az izraeli vezérkar kiadta az egész Negv fel-

Bevin másokat vádol, hogy saját politikáját igazolja

A hetekkel ezelőtt és az utóbbi napokban Transzjordániában érkezett angol csapatok, az egyiptomi hadseregnek történt novemberi és decemberi angol hadianyag szállítását, a napokban kezdett angol bombázók és felderítők, ténylegesen bizonyítják, azt a politikailag amúgy is ismert valóságot, hogy

az angol kormány katonailag is állandóan támogatja és támogatja az arab államokat az

niához tartozó Akaba Vöröstenegeri kikötőben jelentősen csapategységet tett partra. Bevin a hét végén hivatalosan töltötte és ezt a palesztinai eseményekkel indokolta. Hétfőn a Földközi-tengeri angol flotta különleges utasításokat kapott és számos flottagységet riadó-készültségbe helyeztek. A negvi összehangoltan egyidejűleg megkezdte a középső front is, ahol az izraeli csapatok az irakkal állnak harcban.

szabadítására irányuló parancsát, amelynek eredményeképpen sikerült a hadinövekedést stratégiai fontos helyeken Izraelből egyiptomi területre átvinni.

A Biztonsági Tanács új fegyverszüneti felajánlása most már új helyzetben éri a hadviselő feleket. Eddig Izrael államának megalakulása óta mindig ellenséges haderő állt izraeli területen, anélkül, hogy az UNO határozat rendelkezést hozott volna a hadi szándékkal betört egyiptomi csapatok eltávolítására. Jelenleg az egyiptomiak panaszolják a Foreign Office-val szövetségben arról, hogy izraeli csapatok tartózkodnak egyiptomi területen. Nem kétséges, hogy Izrael nem akarja Egyiptomot meghódítani, viszont minden joga megvan ahhoz, hogy határoin megakadályozza olyan katonai támaszpontok kialakulását és fenntartását, amelyek a jelenben, vagy a jövőben kiindulópontul szolgálhatnak, hódító szándékkal ellenséges támadásoknak.

Izrael elleni karera. Sőt nyilvánvaló, hogy a háborút kizárólagosan Anglia szítja és teszi lehetővé a nagyránsú fegyverszállításokkal.

Az izraeli kommandócsapatok egyiptomi akcióinak következtében az angol hadianyagszállítások lelepleződtek és ezért érezte szükségesnek az angol kormány, hogy más országokat is elsősorban a népi demokráciákat vádolja meg az izraeli védelmi hadsereg katonai támogatásával. A Foreign Office a Biztonsági Tanácshoz közleményt juttatott el, amelyben

Csehszlovákot és más népi demokrátiás államokat vádol azzal, hogy Izrael katonailag, hadifelszereléssel támogatják. Ezzel akarja utlagosan igazolni saját ténykedését.

A legutolsó hírek szerint a Biztonsági Tanács most kialakuló többszörös Anglia arra akarja bírni, hogy végül a támadásokat intézzék

UTAZIK? Új és használt BŐRÜNDÖK
hajókofferek értéke és eladása LÁNG bőrdoboz
Népszínház u. 21. Tel.: 135-033. Saját műhely. Szombaton zárva

Ismeretlen helyen

elhalt mártírok azon hozzátartozói, akik halottaik emlékének a rákoskeresztúri temetőben felállítandó mártíremlékművön való megörökítése iránt még nem intézkedtek, jelentkezzenek a beírás előjegyzése végett a Pestl Chebra Kadisa (Vil., Erzsébet-körút 23. I.) hivatalában.

Wallfish Péter,

A Bartók-verseny zongoraszakának I. győztese, már a verseny alatt kedvence volt a budapesti közönségnek. Január 24-én, önálló hangversenyt ad Budapesten, mely után a szomszédos országokba, majd Olasz- és Törökországba, végül Izrael államba utazik hangversenyezzel.

Wallfish Péter Breslauban született. Tizennégy éves korában lépett Izrael területére. Hat évi tanulmány után, melyet a palesztinai Konzervatóriumban végzett, megnyerte a Palestine Orchester díját és kinevezték a Konzervatórium tanárává. Később külföldi tanulmányutra indult és résztvett a genfi, párizsi, schenningeni és budapesti zenei versenyeken. Budapesten a Bartók-verseny zongoraszakának első díját nyerte meg.

A Budai Izraelita Hitközség dolgozói megválasztották a Bizalmi Testületet. Rendes tagok lettek: Hermann Hedwig, Katz Mór és Visó Márk. Pótlagok lettek: Alpár János, Benedikt Imre és Schwarzer Ferenc. A választáson megjelentek a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete részéről: Polák Sándor és Speiser Márton csoportvezetők.

Érdekes ünnepség Kiskunfélegyházán. Emelkedett hangulatú ünnepségekkel tartották félegyházai hittestvércik. Elsőben is a száz esztendővel ezelőtti, 1848. januárjában Zentánál hősi halált halt és az ottani temetőben, a hősök sírjában nyugvó Kohn Gerszon nevezetű nevére nevezett ikkunok paszliájára gyülekeztek Kalmár Andor házához a hittestvérek. A ház falán elhelyezett márványtábla hirdeti, hogy nemcsak a zentai negyvennyolcas honvéd, hanem az unokák és a dédunokák is mártírhalált szenvedtek, közülük dr. Kalmár György csongrádi rabbi és családja. A hitközség új kulturális házában gyülekeztek az ortodox és a haladási hitközség tagjai, hogy dr. Kalmár Ödön főrabbi, az ORE fő elnöke, a „Tájékoztatóját” a magyar zsidóság aktuális kérdéseiről meghallgassák.

WALLFISH PÉTER

(Izrael állam) zongoraművész a Bartók-verseny I. győztese január 14-én, hangversenyt ad a Zeneakadémia nagytermében jegyek korlátolt számban KONCERT-nál, IV., Váci-utca 23. és a Zeneakadémia portánál 3-18 forintok árban válthatók.

KIVÁNDORLO hülyeket kozmetikára tanít alapos, gyors módszerrel, modern receptekkel. „Dita” kozmetika. Ap-ponyi-lér 1.

A pesti rabbiság ülésén dr. Fischer Benjamin főrabbi üdvözölte az ösválasztással megválasztott rabbikat és Isten áldását kérte működésükre.

Eltemetették Flesch Imrét. Kedden délelőtti kísérték utolsó útjára nagy részvét mellett a farkasréti izraelita temetőben a magyar zenei életnek a deportációban elhunyt kimagasló alakját, Flesch Imrét, a kitűnő hangverseny- és operacénekest, a „Musica Classica” alapítóját. Édesanyja és jó emberek segítségével hazahozták külföldről tetemét és ebben a városban temették el, amelyet úgy szeretett és amelyet külföldi ajánlatok ellenére sem hagyott el. Csak akkor ment el innen, amikor a nyilasok elhajtották.

Szocialista-Cionisták (Ishud-Mapáj) Pártja, 200-ik központi pártnap, jan. 17-én. Füst Sándor-u. 21.b. d. u. 6 órakor.

A Mikéfe vezetősége ezúton mond köszönetet azon tagjainak és barátainak, kik a chanuka alkalmából adományt juttattak intézményei céljaira.

Eljegyzés. Löwinger Manika Mária és Boldingger Dezső Tokaj, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Házasság. Havas Sándor, a Csáky-utcai templom karagya és felesége január 6-án ünnepelték 25 éves házassági évfordulójukat.

Adomány. Somlai László budapesti olvasók, 100 forintot, Strauszmann Mór nádudvari előadónak pedig 133 forintot küldött hozzájuk a Hagana céljára. Az összegetek rendelkezési szolgálatra juttatnak.

IZRAELI LIFTHEZ TÁRSULNÉK. „MEGBIZHATÓ” JELIGERE A KIADÓBA.

Központi fűtéses,

elegáns szoba, Nyugati-utca 250-án, úriemberek szomszaga kiadó. Cím a képfeliraton.

MODERNUL berendezett, különbejárattal szoba, fürdőszoba használatba a 67-es villamos és 25-ös autóbussz közelében, egy urnak kiadó. „Kerli ház” jelígre a kiadóba.

JÓMEGJELENÉSÜ, 25 éves, urialad-ból való leány elvállalná egyedülálló ember háztartásának vezetését. „Mindenen perferit” jel. a kiadóba.

Szabónó

nagy gyakorlatú, házhoz ajándékozik. V. Lévi-utca Károly-u. 9. III. 3.

Utazókosarat

a legolcsóbban a készítőnél, minden méretben. Javítást is vállalunk. Hoffmann Sándor, VII. ker., Akácfa-u. 45.

Kivándorlók? Izraelbe?

Működő-márvány-teraco készítés, vasbeton szerelés, építési-rajzolás, „Biztos kenyér” kitanítja szakmérnök 420-272. Reggel 10-ig, délután 5-16.

Kétféleképpes rekamio, szükség szerint kőválasztással Szabadalmi Jogi Hivatal és egyéb kárpótlások munkái, kőválasztással a készítőnél (György) Dezső Károly, V. Pannónia u. 3. Tel.: 124-523.

FEHÉRNEMŰ javítást, barisnyastoppolást olcsón vállalok. Rákóczi-ut 8. III. 16.

TISZTA házszoba, némi előkészítéssel bíró magányos közepkora nőnek kiadó. Érdeklődni Polgári hávéházban, Akácfa-utca 64.

Társasági legdíszkéltőbb házasságkötő. Doktorné

Király-u. 67. I. 3. Telefon: 421-030

INTELLIGENS nő, összkomfortos lakással

férjhez menne

ötven körüli urhoz. „Egészésges” jelígre a kiadóba.

Önálló üzemmell, lakással

rendekező musz özvegye, életársat keres 50 évig. „Boldog otthon -927” jelígre a kiadóba.

„Centrum”

házasulandókat nyilvántartó

ajánl leányországban, utólagos díjazással elismerést. Hétköznap, Podanymez-utca 27. földsz. (Terak-kis, sarok Nyugati-utca) Tájékoztató felbontásért borítékot.

CSINOS, szép 34 éves, intelligens urleány férjhez menne pozícióban lévő, feltétlenül intelligens férfhoz, kinek megértő életárs hiányzik. „Jóleltit, családias” jelígre a kiadóba.

KERESEK, két éves gyönyörű kislánnyal, szerető apukát és vidéken élő közepkora, barna, csinos, intelligens anyjának szakmával rendelkező hasonló férjhez, 40-50-ig. Hozományom van. „Erebe vágyom” jelígre a kiadóba.

SAKMAVAL rendelkező, 33-36 éves, főként intelligens, csinos hölgyet keresek házasság céljából, ki velem álljón. Hozományom megkezes. „42 éves” jelígre a kiadóba.

SZERETNÉK boldog lenni! Várom azt a férfit, igaz ur személyében, ki csinos, fegyelem, szolid, jól kereső feleségre vágyik. 42-50-ig. „Nagyon szolid” jelígre a kiadóba.

JÓ POZÍCIÓBAN lévő, csinosnak mondott, közepkora, intelligens nő megismerkedne házasság céljából feltétlenül intelligens, jómegjelenésű urral, ki szívesen vágyik nyugodt, boldog otthonra. „Intellektuel” jelígre a kiadóba.

ZSIDÓ ur körök legmeglehetőbb házasságkötője

GOLDNÉ

VII., Zichy Jenő-utca 45. I. emelet. Telefon: 124-348.

A zsinagóga naptára

Január 13, csütörtök: Téves 12, péntek: 13, szombat: 14, vasárnap: 15, hétfő: 16, keddi: 17, szerda: 18, csütörtök: 19. Szombaton, január 15-én, heli szidra: Vajehi, háftóra I. Kir. II, 1-12.

Imeldék:

Ima-házak	Péntek	Szombat			Hétfő
		reggel	utó	este	
Dohány	1/45	7/15	10/45	4/15	7/15
Rumbach	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15
Bethlen	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15
Csáky	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15
Dózsa	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15
Nagyfuv.	1/45	8/—	4/10	7/15	7/15
Páva	1/45	9/—	4/10	7/15	7/15
Zugló	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15
Leányvár.	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15
Püskítvá.	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15
Aggokh.	1/45	7/10	4/10	7/15	7/15

Péntek esti gyertyagyújtás: 4 óra 05 percór

A Budai Istenháziak rendje: 1949. január 14. péntek este 1/45 órakor, 1949. január 15. szombat délelőtti 1/45 órakor, 1949. január 16. szombat délután 1/45 órakor mindegyik feltevéssel. Hétköznap reggel 1/45 órakor, 1/45 órakor, Hétköznap reggel 1/45. Váli-ut 6. sz. a. 7 órakor. Tóraolvasás napokon Hétfőn 7 órakor, Tóraolvasás napokon XI., Váli-ut 6. sz. a. 7 órakor. Hétköznap este 1/45 órakor. — Istenháziak helye: XI., Kúti Zsigmond-utca 19., XI., Váli-ut 6. sz. a. Torokló-utca 6/B. sz. a. ünnepekben péntek este és szombat reggel 9 órakor.

Férjhez menne vezető állásban lévő

37 éves, csinos musz, özvegy, intelligens állásban lévő urhoz. Leveleket lehetőségek szerint szívesen. „Jövő” jelígre Boldog hírdetése, Szt. István-körút 9.

FÉRJHEZADNÁM 26 éves, intelligens, információképes, csinos

leányomat, baloldali beállítottságú intelligens iparoshoz, vagy főosztályvezetőhöz. „Boldog élet” jelígre a kiadóba.

UJÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., Sip-utca 12. — Telefon: 423-030

Kiadóhivatalok:

A MAGYARORSZÁGI IZRAELITÁK

ORSZÁGOS IRODÁJA

Feladó szerkesztő és feladó kiadó:

ROOZ BEZSO

Beküldött kéziratokat nem örlünk meg a visszaküldésükre nem vállalkozunk.

Előfizetési díjak:

Egy hónapra 5 Ft
Negyedévre 15 Ft
Félévre 30 Ft
Égész évre 60 Ft
Külföldre: 1 hónapra 7 Ft
Postakártyaképzéstarti csekkszámla: 26.209.

Nyomatok a Globus nyomda műveit közreadja

Budapest, VI., Aradi-utca 8.

Feladó vezető: Kása Zoltán